

BIOGRAFIA

Bartomeu Escandell Bonet (Eivissa, 1924 – 2012)

Va néixer al barri de la Marina de la ciutat d'Eivissa. La seua germana Pepita va ser mestra i autora d'obres de teatre costumista; la seua filla M. Victoria Escandell Vidal és catedràtica de Lingüística General i ha publicat diverses obres. Gràcies a Isidor Macabich, Escandell va entrar en contacte directe amb la documentació històrica de diferents arxius insulars. Va pertànyer a la Banda Municipal de Música d'Eivissa (va prendre classes de clarinet i violí) i de ben jove va col·laborar al *Diario de Ibiza*.

Es va llicenciar en filosofia i lletres a la Universitat de València i es va doctorar a la Universitat de Madrid amb el Premi Extraordinari Nacional de Doctorat. Va ampliar estudis a París, Brussel·les i Estrasburg i va ser el primer eivissenc a obtenir una càtedra universitària d'Història. Va ocupar des de 1948 el càrrec de professor ajudant, d'adjunt i d'encarregat de càtedra a la Universitat de Madrid. A la Universitat de Salamanca i després a Oviedo, València i Alcalà de Henares va ser catedràtic d'Història Moderna. Va ser també professor extraordinari del Mary Baldwin College dependent de la Universitat d'Staunton (Virginia, EUA) i Special Member of the staff de la Universitat de l'estat de Pennsilvània (EUA). Va ser secretari de la Universitat de Salamanca, administrador general de la Universitat i director de l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Complutense de Madrid; director del Col·legi Universitari Integral Arcos del Jalón i rector del Col·legi Major Cesar Carlos per a postgraduats, així com subdirector general de Centres Universitaris del Ministeri d'Educació i Ciència entre altres. Va ser un dels promotors de la restauració de la Universitat d'Alcalà de Henares – degà fundador de la Facultat de Filosofia i Lletres –, posteriorment director del departament d'Història Moderna; director de l'Escola Universitària de Formació de Professorat d'EGB Cardenal Cisneros i president i fundador de la Institució de Estudios Complutenses (1982). Va ser degà honorari de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alcalà. En relació amb aquest centre, va redactar el pla d'estudis de la Facultat de Lletres, l'anomenat «Plan Escandell». Va ser rector de la desapareguda Universitat Internacional del Mediterrani d'Eivissa. Es va jubilar l'any 1990 i va portar llavors una intensa activitat, entre altres projectes va escriure els quatre toms de *Ibiza y Formentera en la Corona de Aragón*.

Va rebre nombroses distincions: Membre de l'Acadèmia Portuguesa de la Història, Botó d'Or del Col·legi Major Cèsar Carles, Medalla al Mèrit Turístic, Ordre del Mèrit Civil, Ordre d'Alfons X el Savi (1967), Medalla de l'Ajuntament d'Alcalá de Henares, Medalla d'Or de Sant Jordi (1974), Acadèmic corresponent per Eivissa a la Real Academia de la Historia de Madrid (1992), càrrec que va ocupar anteriorment Isidor Macabich, Premi Nacional de Conferències (1993), Medalla d'Or del Consell Insular d'Eivissa i el Premi Ramon Llull 2013 (a títol pòstum).

El 2005 amb motiu del 400 aniversari de la primera edició del Quixot, el mes d'abril va oferir a la Biblioteca de Can Ventosa la conferència "Eivissa a l'època del Quixot". El 2014 va ser Escriptor del mes de febrer a la Biblioteca pel 90è aniversari del seu naixement.

Font: Enciclopèdia d'Eivissa i Formentera i Hemerotea Municipal d'Eivissa.

L'ESCRITOR DEL MES

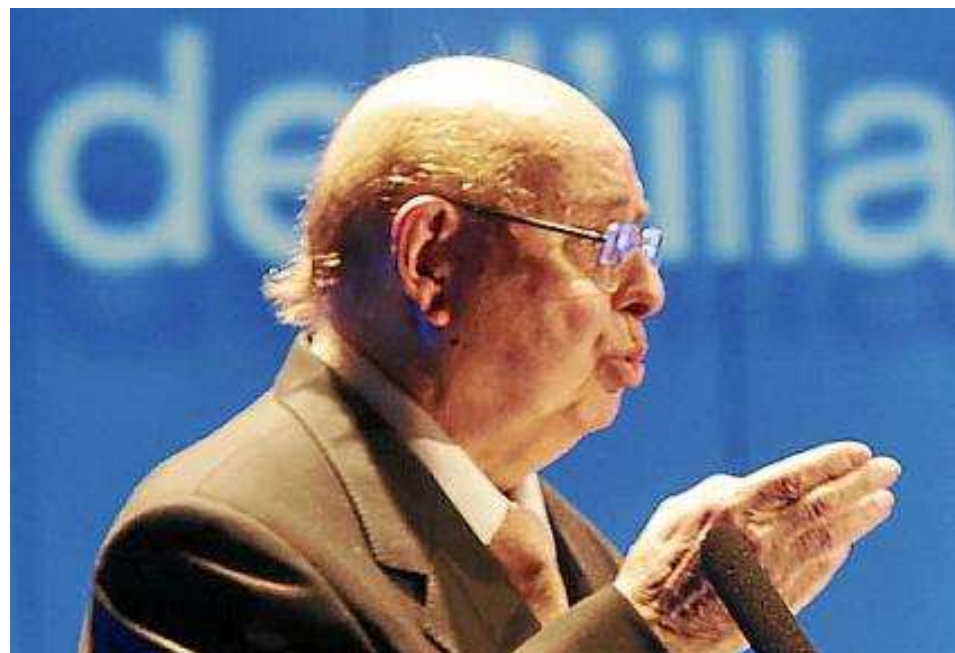
(Juny, 2024)

Juny, mes dels Arxius

BARTOMEU ESCANDELL BONET

(1924-2012)

Centenari

Imatge: Periódico de Ibiza

Obres de Bartomeu Escandell Bonet disponibles a la Biblioteca de Can Ventosa i a la Biblioteca especialitzada de Can Botino

- *Aportación a la historia de las murallas renacentistas de Ibiza*. Eivissa: Instituto de Estudios Ibicencos, 1970.
- *Historia de la Inquisición en España y América* / obra dirigida por Joaquín Pérez Villanueva y Bartolomé Escandell Bonet. Madrid: Biblioteca de Autores Cristianos, 1984. **Amb dedicatòria de l'autor.**
- *Las Baleares, encucijada de culturas mediterraneas. Geohistoria y realeza en la forja de su identidad colectiva*. Madrid: Fies, 1988.
- *Estudios cisnerianos*. Alcalá de Henares, Institución de Estudios Complutenses (CSIC): Alcalá de Henares, 1990. **Amb dedicatòria de l'autor.**
- *El antiguo teatro escolástico del patio de Santo Tomás en la Universidad Cisneriana*. Alcalá de Henares,: Sociedad de Condueños, 1991.
- *Baleares y América*. Madrid: Mapfre, 1992.
- *La formación de la monarquía española*. Madrid: Fies, 1992.
- *Teoría del discurso historiográfico. Hacia una práctica científica consciente de su método*. Oviedo: Servicio de Publicaciones Universidad de Oviedo, 1992. **Amb dedicatòria de l'autor.**
- *Recepção académica ao Prof. Doutor Bartolomé Escandell Bonet*. Lisboa: Academia Portuguesa da História, 1992. **Amb dedicatòria de l'autor.**
- *Ibiza y Formentera en la Corona de Aragón (siglos XIII-XVIII) Tomo I. Arranque Histórico de la Catalanidad Insular*. Mallorca: El Tall, 1994. Edició realitzada amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Eivissa.
- *Ibiza y Formentera en la Corona de Aragón. Tomo II (Siglos XIV – XVI). De la crisis medieval a la Ibiza Renacentista*. Palma (Mallorca). Lleonard Muntaner, 1995. Edició realitzada amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Eivissa.
- *Ibiza y Formentera en la Corona de Aragón. Tomo III/I De la crisis barroca a la planificación ilustrada (Siglo XVII)*. Oviedo: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo, 2000. Edició realitzada amb la col·laboració de l'Ajuntament d'Eivissa.
- *Ibiza y Formentera en la Corona de Aragón. Tomo III/2 (Siglo XVIII). La planificación ilustrada*. Oviedo: Servicio de Publicaciones de la Universidad de Oviedo, 2008.

Bartomeu Escandell Bonet, prologuista

- *La triple murada de l'Eivissa àrab* / Antoni Costa Ramon; pròlegs a la 1a i 2a edició de Bartomeu Escandell Bonet. Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs, 1985.
- *El Tribunal de la Inquisición en Mallorca. Relación de Causas de Fe 1578-1806*. Transcripción estudio preliminar y notas: Llorenç Pérez, Lleonard Muntaner, Mateu Colom. Vol. 1. Prólogo de Bartolomé Escandell Bonet. Palma de Mallorca: Miquel Font, 1986.
- *América y Mallorca. Del predescubrimiento hasta el siglo XX -Miscelánea Humanística-* Tomo I. Introducción del Prof. Dr. Bartolomé Escandell. Palma de Mallorca. Ajuntament de Palma: Miramar, 1991. Amb la col·laboració de: Fundación de los Archipiélagos Españoles.

Llegat Marià Villangómez (Can Botino)

- *La vida como expresión de cultura*. Eivissa: Diario de Ibiza, 1953. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Estilo español en la historia de América*. Eivissa: Diario de Ibiza, 1953. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Entorn de la creació de la Ciutat cristiana d'Eivissa (1235)*. Extret del *Llibre d'Eivissa*, vol. 238-239 de la Biblioteca Selecta, 1957. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Pervivencia de lo púnico en la Ibiza romana (Interpretaciones históricas de un conjunto arqueológico)*. Separata de Ibiza, Revista del Instituto de Estudios Ibicencos, 2a època, número 4 (1957), pp 1-11. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Problemas históricos en torno a los gymnetas*. Separata de Ibiza, Revista del Instituto de Estudios Ibicencos 2a època, número 5 (1958) pp. 1-15. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Nuevos objetos arqueológicos ebusitanos*. Salamanca, 1960.
- *El comercio turdetano, según Estrabón*. Filosofía y Letras. Tomo XVI. Separata. Salamanca: Universidad de Salamanca, 1962. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Sobre la peculiarización americana de la Inquisición Española en Indias*. Separata Archivum XXII. Universidad de Oviedo, 1972. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Historia moderna. Estructura y autoridades*. Universidad de Oviedo, 1972.
- *Veintisiete viñetas de historia salmantina*. Salamanca: Imprenta de Ortega, 1973. **Amb dedicatòria a MV.**
- *El «modelo» cisneriano de actuación histórica*. Alcalá de Henares: Universidad de Alcalá, 1980. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Las Baleares, encrucijada de culturas mediterraneas*. Madrid: Fundación Institucional Española, 1988. **Amb dedicatòria a MV.**
- *Cisneros y América*. Recopilación de artículos publicados en el semanario Puerta de Madrid: Alcalá de Henares, 1984.
- *Ibiza y Formentera en la Corona de Aragón*. Tomo II. Palma (Mallorca): Lleonard Muntaner, 1995. **Amb dedicatòria a MV.**

Biblioteca Enric Fajarnés Cardona (Can Botino)

- *Aportación al estudio del gobierno del Conde de Villar: hechos y personajes de la corte virreinal*. [s.l.]: [s.n.], 1950. **Amb dedicatòria a EFC.**
- *José Toribio Medina, historiador de la Inquisición americana*. Madrid: Instituto de Historia (CSIC), 1953. **Amb dedicatòria a EFC.**
- *Repercusión de la piratería inglesa en el pensamiento peruano del siglo XVI*. Revista de Indias, núm. 51, Enero-Marzo 1953. **Amb dedicatòria a EFC.**
- *Ciencia de la cultura, «aculturación» y americanismo*. Madrid: Revista de la Universidad de Madrid, 1954.
- *Aportación a la historia de las murallas renacentistas de Ibiza*. Eivissa: Instituto de Estudios Ibicencos, 1970. **Amb dedicatòria a EFC.**
- *Teoría del discurso historiográfico*. Universidad de Oviedo. Servicio de Publicaciones, 1992. **Amb dedicatòria a EFC.**
- *Baleares y América*. Madrid: Mapfre, 1992. **Amb dedicatòria a EFC.**